

ning, at der ved den Affattelse, som Forslaget havde faaet, var opnaaet fuld Overensstemmelse mellem den høitærede Minister og Forslagsstillerne, men det viste sig, at der endnu var et lille Dissenspunkt, paa hvilket den høitærede Ministers Opmerksomhed ikke havde været henledet, idet nemlig Forslaget gik ud paa at indrømme Opfattelse af Eiendomme med Jord ikke alene paa „Kjøbstadjord“ men ogsaa paa „Kjøbstadgrund“. Denne Opfattelse er i Overensstemmelse med de Udtalelser, som jeg tillod mig ved 2den Behandling, og det er ganske vist min Tanke, at Forslaget ogsaa skulde omfatte Eiendomme paa Kjøbstadgrund, naar disse havde et saadant Jordtiliggende, at det udgjorde en Halvdel af Eiendommens Værdi. Der findes ikke saa ganske saa Smaakjøbstæder her i Landet, hvor der ogsaa paa selve Kjøbstadens Grund drives et vist Avlsbrug eller Havebrug; jeg skal eksempelvis nævne Fredericia. Der er flere af de smaa lollandse og fynske Kjøbstæder, hvis Kjøbstadgrunde ligeledes omfatte Smaaeiendomme, hvor der drives Jordbrug, og det var min Tanke, at disse skulle medtages. Den høitærede Minister har imidlertid ikke anset dette for at være rigtigt, og jeg kan jo nok tænke, at den Grund, hvorpaa han støtter sig, er den, at der ved Loven, jeg tror af Februar 1863, er draget en bestemt Grændse mellem Kjøbstadgrund og Kjøbstadjord, og det er da Bestatningsforholdene paa Kjøbstadgrunden, som gjøre, at den høitærede Minister ikke saa gjerne vil medtage disse Eiendomme. Jeg beklager, at denne Indskrænkning skal finde Sted; men naar den høitærede Minister har den Anskuelse, er der ikke Andet for end at bøje sig, thi i denne Sag udøver den høitærede Minister en aldeles kategorisk Myndighed; hvad han ønsker, der skal sættes ind i denne Lov, vil denne Forsamling vedtage, hvad han modsætter sig, vil den stemme imod, og jeg skal derfor fuldkommen underordne mig den Redaktion, som den ærede Minister har givet Forslaget ved sit Underendringsforslag. Der kan opstaa det Spørgsmaal, om det overhovedet er rigtigt at gjøre Noget for Kjøbstadeieendomme med Jord, og der bliver en foresat Opfordring til dette Spørgsmaal, naar der, saaledes som det nu er fæst, samtidig anmeldes et Lovforslag om Oprettelse af en lignende Kreditkasse for Kjøbstadeieendomme. Et saadant Forslag har min fulde Sympathi, jeg ønsker af mit ganske Hjerte, at det maa komme igennem, og at det maa kunne faae praktiske Gjælbende, at man ved at undtage disse Kjøbstadeieendomme med Jord fra den eventuelle Kjøbstadkreditkasse vil gjøre det vanskeligere eller besværligere for den nye Kasse at træde i Live; men dette kan jeg dog ikke rigtig tro. Er der for Alvor Erang til en lignende Kreditkasse for Kjøbstadeieendomme, vil den ganske sikkert kunne komme istand, selv om dette Endringsforslag

vedtages, og skabes der en saadan Forening, ville de paagjældende Kjøbstadeieendomme med Jord eller Eiendomme paa Kjøbstadjord med Jordtilliggende lige saa gjerne søge til Kjøbstadkreditkassen som til Landkreditkassen, og der er saaledes Intet tabt. Derimod kan jeg ikke negte, at man ved nu at unlade at vedtage Endringsforslaget, om hvilket der er opnaaet en lykkelig Enighed mellem den høitærede Minister og os, let vil udsætte sig for at lade den Jugl flyve, som man omtrent har i Haanden, for at jage efter nogle, som sidde oppe paa Laget; thi hvilken Skjæbne det idag anmeldte Lovforslag faar, er dog for en væsentlig Del ffult i Gudernes Skjød. (Berg: Der er mange Indicier for, at det vil gaa igjennem.) Ja, den ærede Rigsdagsmand, som afbryder mig, er ganske vist i høi Grad Herre over et saadant Lovforslags Skjæbne, men der er dog en Grændse, hvor hans Indflydelse holder op, og Ingen kan garantere, at naar Lovforslaget ikke længer er under hans mægtige Skjold og Bærg, det saa vil kunne gaa igjennem og faae sin praktiske Stadfæstelse. Vi kjende ikke endnu den ærede Ministers Mening om Lovforslaget i den Stikelse, hvori det kommer her, om den Erang, som der er til det, vi kjende endnu mindre det andet Things Anskuelse i denne Henseende, og det forekommer mig derfor, at vi vilde lade Virkeligheden fare og jage efter Skygger ved nu at bortkaste det Endringsforslag, som har god Udsigt til at føres igjennem, for at oppøbe, hvad der kunde ske ved Hjælp af en særlig Lov. Jeg antager derfor, at Endringsforslaget i den Stikelse, hvori den ærede Indenrigsminister har foreslaaet det, nu tør gjøre Negning paa at finde dette Things Tilslutning, og at man derved vil raade nogen Bod paa den Ubilighed, som Lovforslaget i sin oprindelige Stikelse begit, ved at tilføre visse Goder og Fordele til Husmandsbrug paa Landet, men tage lignende Privilegier og Begunstigelser bort fra det lille Jord- og Havebrug, som ligger paa Kjøbstadterrain. — Endringsforslaget under Nr. 4 er ligeledes en Ojtagelse af, hvad der var stillet ved 2den Behandling. Da forelaa der imidlertid tillige et Forslag af en æret Kjøbenhavnsk Folkethingsmand om, at Formanden for Kreditforeningen skulde „udnævnes“ af Regjeringen, og den høitærede Indenrigsminister bemærkede i sin Kritik over det Forslag, jeg dengang havde stillet om, at Regjeringen skulde vælge et Medlem af Bestyrelsen, at det vel dog vistnok var for Meget, naar Regjeringen saaledes baade skulde udnævne Formanden og et Medlem. Som Lovforslaget nu ligger for, er der imidlertid kun Tale om, at Regjeringen skal stadsfæste Valget af Bestyrelsens Formand. Naar man nu vil se paa, hvorledes efter al Sandsynlighed denne Sag praktisk vil blive gennemført,